Preţul acestui număr Lei 4
Anul XXIII.

Cenzurat

Blaj, la 7 August 1941

Nr. 35

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:
Pe an . . . . . 200 Lei
Pe jumătate . . . 100 Lei
Pe un sfert . . . 50 Lei
În străinătate . . . 500 Lei

Inscrisă în registrul publicaţiunilor periodice al Tribunalului Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.
Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin şi Iuliu Maior
Proprietar şi director: IULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU

ANUNŢURI ŞI RECLAME
conform regulamentului de aplicare a tarifului comercial, categoria V

In pragul noului an şcolar

In dimineaţa uneia din zilele trecute a sărat în cancelaria direcţiunii liceului de băieţi din Blaj o femeie cu un copil mic în braţe, şi ţinând de mână un băiat ca de 11 ani. Se vedea pe faţa sărmanei femei oboseala drumului lung ce-l făcuse, în împrejurările grele de azi, de undeva, din apropierea Aradului şi până la Blaj.

Fiind întrebată că ce vânturi o aduce pe aceste meleaguri, a răspuns că ar vrea să-şi înscrie copilul la liceul de aici şi să-l dea în pază la internat, căci ştie bine că aici copilul ei are parte de o creştere bună. Deoarece este mama alor şase copii, cu puţină dare de mână, aşteaptă să capete dela stat şi un ajutor bănesc, ca să poată răzbi la plata cheltuelilor mari cari i-se cer.

M'a înduioşat mult hotărîrea tare a acestei mame pătrunsă de atâta dragoste faţă de copilul ei şi mi-am pus de mai multe ori întrebarea, ca şi altă dată în asemenea împrejurări, că ce va fi îndemnat pe această bravă femeie să-şi aducă copilul chiar la liceu, când i-ar sta la îndemână atâtea şi atâtea alte şcoli, cari i-ar cere mai puţine cheltueli şi i-ar câştiga băiatului cu mult mai de grabă pânea de toate zilele.

Răspunsul mi-se pare că l-am găsit în părerea oamenilor din alte vremi, cari socoteau că domni adevăraţi sunt numai aceia cari trăiesc după peană, adecă advocaţii, doctorii, profesorii, preoţii, slujbaşii statului şi alţii asemenea acestora, dar mai cu seamă cei cari capătă plată dela stat. Căci numai aşa pot înţelege, pentru ce şi acum cei mai mulţi părinţi de ai noştri se îmbulzesc cu copiilor lor toţi la liceu, iar de celelalte şcoli se feresc, par'că acelea nu ar da o învăţătură folositoare omului. Nu se uită bieţii oameni la aceea că în liceu copiii lor nu-şi câştigă o meserie, după care ar putea să trăiască şi că abia numai după isprăvirea acestei şcoli îşi aleg o altă şcoală mai înaltă, dar şi cu cheltuială mai mare, în care învaţă ceeace le trebue pentru viaţă. Nu, ci merg înainte, după cum şi-au pus în gând dela început, ca nu cumva, vezi Doamne, copilul lor să rămână mai pe jos decât alţii.

Că părerea aceasta va fi fost bună oarecând se prea poate. Astăzi însă ea nu mai trebue să fie băgată în seamă. Ne-o arată aceasta destul de bine o aruncătură de ochi asupra oraşelor noastre, mulţimea de tineret, care o duce greu de tot în slujbuliţa plătită slab, mai ales în scumpetea mare de azi.

De aceea fiecare părinte cu copii de dat la şcoală să bage bine de seamă! In locul liceului, care singur nu i în stare să asigure traiul, mai bine e să-şi dea copilul la altfel de şcoală, cum este cea de agricultură (plugărit), de comerţ (negoţ) şi de meserii, cari pot să-i câştige o îndeletnicire bănoasă în timp mai scurt. Se înţelege însă că pentru a ajunge la aceasta trebue să fie harnici şi cruţători.

Să nu uităm că ţara noastră, pentru ale cărei hotare sângerează atâţia bărbaţi în floarea vieţii, acum se aşează pe temelii noue, cari îi vor da o altă înfăţişare decât cea de până acum. Plugăria cere să fie purtată mai cu chibzuială şi pământul trebue lucrat mai bine, ca să aducă roade mai multe şi mai bune. Negoţul trebue să ajungă din mâinile străinilor, cari caută numai folosul lor, în ale Românilor, iar meseriile despre cari spune o zicătoare că sunt „plug de aur" deasemenea trebue să fie îmbrăţişate de către fiii neamului nostru. Numai în felul acesta, cu negustori şi meşteşugari români, vor primi oraşele noastre o înfăţişare cu adevărat românească.

Dar, pentru ca să ajungem la această stare mai înfloritoare, se cere să ne gândim cu toţii, dascăli şi părinţi, la şcolile în cari să ne dăm copiii, ca să aibă atât ei cât şi ţara mai mare folos.

Să ne gândim la aceasta cât mai mult, mai ales acum, în preajma noului an, când se deschid larg porţile pe seama tineretului nostru şcolar!

G. Bucur

Iarăşi şcoala confesională

De atâtea ori am scris despre şcoala confesională, şi cu toate acestea cei dela conducere nu cred că a sosit vremea să se gândească odată serios la această singură mântuire a neamului românesc din primejdia bolşevismu'ui şi a desfrânului, din primejdia imoralităţii.

In cei 23 de ani de Românie Mare şcoala a fost care s'a schimbat la noi mai mult. Legiuri peste legiuri s'au perândat şi s'au adus, de nimenia nu ştia, ce şi cum va mai fi. Pare că ne-a luat Dumnezeu mintea, atâtea planuri am făcut şi nici cu unul n'am isbutit. Şi toate aceste planuri erau altfel decum ar fi trebuit să fie.

Şi iată pentruce:

Pe noi Ardelenii biserica ne-a scăpat dela pierirea sigură. Deci şcoala confesională s'a dovedit a fi bună. Aşadară nu trebuia desfiinţată. Orice om cuminte zideşte pe temeliile făcute şi dovedite a fi bune şi tari, şi nu sapă, de trebue, de nu trebue, tot mereu alte şi noui temelii. Ei bine, noi cu totul altfel am lucrat. Am văzut că şcoala confesională din Ardeal este bună, cu toate acestea am încercat să desvoltăm tot numai şcoală de stat.

Acestea mi-au venit în minte citind articolul: „Şcoala confesională" din Nr. 60 dela 17 August al celei mai vechi gazete româneşti, al „Gazetei Transilvaniei", scris de d-l I. Bozdog. D-Sa arată, cât bine a făcut această şcoală şi la cât rău am ajuns fiindcă s'a desfiinţat.

Dar şi mai mui ne am întristat, când am citit articolul: „Nu trece o zi" din Nr. 261 de Duminecă 10 August 1941 al „Tribunei Ardealului" dela Cluj, în care se arată, că toată viaţa românească din Ardealul cedat Ungariei dela şcoala confesională atârnă, pe care arhiereii celor două biserici naţionale de acolo au şi cerut-o dela guvernul maghiar. Nu se ştie însă dacă le-o va îngădui ori ba.

Noi, cei de dincoace, vedem şi suntem convinşi de marele folos al şcolilor confesionale, dar nici măcar o mişcare nu facem, pentru a o introduce şi aici, dincoace de Ardealul robit.

Este o vorbă veche latinească, pe care ar trebui s'o cunoască toată lumea; aceasta spune: *văd lucrurile cele mai bune şi le aprob, cu toate acestea însă le urmez pe cele mai rele.* Aşa e făcut omul dela fire.

Aşa şi noi: bine am văzut şi vedem că numai şcoala confesională ne-a scăpat din cea mai mare nevoie şi primejdie; convinsu-ne am despre aceasta între altele cu desăvârşire şi din pilda Saşilor şi al Ungurilor ardeleni; cu toate acestea însă desvoltăm într'una numai şcoala de stat şi nici că ne pasă de fraţii noştri din Ardealul cedat, pe cari şcoala de stat îi omoară acuma.

Da, da: văd lucrurile cele mai bune şi le aprob, cu toate acestea însă le urmez pe cele mai rele!

Şi încă ceva: Dă-mi, Doamne, mintea Românului cea din urmă!

Hirotoniri de preoţi la Blaj. Vineri în 29 August, la Tăierea Capului sf. Ioan Botezătorul, Preasfinţitul episcop Dr. Vasile Aftenie dela Bucureşti a hirotonit în capela mitropolitană din Blaj întru ipodiaconi şi diaconi, iar duminecă în 31 Aug. întru preoţi pe Cinstiţii Vaida Vasile călugăr bazilitan la Obreja, Alex. Pop catihet la Turda, Ilie Boleriu trimis la Arpaşul de sus, Gheorghe Suciu trimis la Bolan în Bucovina, Emil Mârza funcţionar la Administraţia Centrală Capitulară din Blaj, Ioan Turcu trimis la Şăulea şi Gavril Branea trimis la Căpuşul de Câmpie.

Biblioteca Universitară "Lucian Blaga" Cluj

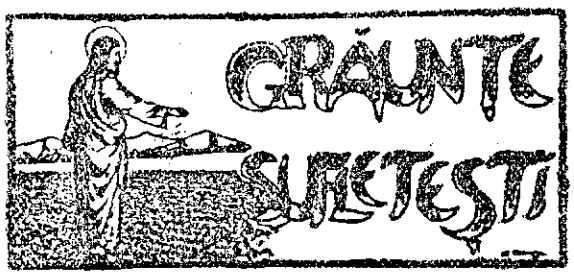

„Adu-ți aminte să sfințești ziua Duminecii!"

Dela războiul cel mare din 1914—1918 încoace oamenii au început ase strica tot mai mult. Războiul acela a făcut mult rău, nu numai în sănătatea, viața și averile oamenilor, ci și în moravurile lor, pe cari le-a stricat foarte mult. Inainte de războiu, rar sat a fost, în care oamenii să fi fost nepăsători față de biserică. Numai bețivii, drojdiile satelor și bolnavii nu mergeau dumineca și în sărbători la biserică.

Era adevărată raritate să găsești oameni necredincioși într'un sat. La orașe da, acolo aflai destui de acești, dar în orașe este multă, foarte multă drojdie, și nu orașele ci satele au fost și vor mai fi încă multă vreme mândria noastră.

Dumnezeu a poruncit de pe muntele Sinai: „*Adu-ți aminte să sfințești ziua Sâmbetei. Șase zile lucrează și fă toate lucrurile tale. Iar ziua a șaptea este Sâmbăta, ziua Domnului Dumnezeului tău. Să nu lucrezi în ea, nici un lucru, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici robul tău, nici roaba ta, nici dobitocul tău, nici străinul tău care locuește în înlăuntrul cetății tale, Că în șasa zile făcut-a Domnul cerul și pământul, marea și toate câte sunt, iar în ziua șaptea s'a odihnit. Deaceea a binecuvântat Domnul ziua a șaptea și a sfințit o*". (Cartea a doua a lui Moisi sau a Ieșirii 20. 8—11).

In porunca aceasta, a treia dumnezeească, Dumnezeu ne poruncește să lucrăm șase zile din săptămână, iar a șaptea să odihnim. Această zi de odihnă a poruncit-o însă Dumnezeu, pentru ca să ne îngrijim de binele nostru sufletetesc și trupesc. Dacă am lucra într'una ne-am sălbătăci cu desăvârșire și ne-am uita cu totul de ținta noastră cea mai înaltă, care este fericirea veșnică. Mai mult, ne-am pierde chiar și sănătatea, fiindcă așa e făcut trupul omenesc, ca să se și odihnească din când în când. In revoluția franceză s'a șters ziua Duminecii, și s'a introdus ca zi de odihnă ziua a 10-a, au protestat însă până și dobitoacele, cari dela o vreme cereau să se odihnească tot a șaptea zi.

Odihna din ziua a șaptea este în strânsă legătură cu schimbările lunii. In cele dintâ, zile vedem luna numai de jumătate, la 7 zile o vedem plină, la alte 7 zile e din nou numai de jumătate, iar după alte 7 zile nu se mai vedei ca apoi să se arate din nou ca lună nouă.

Profesorul Dr. Niemeyer din Leipzig (Germania) a arătat, prin experiențe științifice, că omul are mare nevoie de odihnă în ziua a 7-a. El a presupus că puterea omului Lunia este de 500 de puteri omenești. Lucrând toată ziua, întrebuințează din ele 50 de puteri, rămânând seara cu 450. Prin hrana de seara și prin somn puterile îi cresc din nou, așa că Marți dimineața se simțește bine, însă nu mai are decât 490 de puteri. Până Marți seara îi scad din nou puterile cu 50, așa că mai rămâne cu 440. Miercuri dimineața nu mai are decât 480. Fiecare zi îi scade 50, odihna de noapte i-le ridică din nou cu 40, așa că până Sâmbătă dimineața i s'au împuținat cu 60. Ca să-și poată recâștiga aceste 60 de puteri pierdute, va trebui să doarmă două nopți și să odihnească o zi întreagă, și, în cazul acesta, Luni dimineața are din nou la loc cele 500 de puteri.

Același profesor a dovedit-o aceasta, și la cai. Pe doi cărăuși i-a făcut adecă să facă, cu câte doi cai la fel, același drum, cu aceeași povară, cu singura deosebire ca unul să odihnească tot așa ptea zi, iar celalalt nu. La început cel din urmă l-a întrecut pe cel dintâi, pentrucă cărăușise cu o zi mai mult, însă săptămâna a șasa, cel dintâi nu numai că-l ajunse, ci-l și întrecuse pe al doilea, fiindcă caii celui din urmă se obosiră grozav și se încetiniră tot mai mult.

Iată așadarăcă până și știința arată că foarte bine a împărțit Dumnezeu zilele în săptămână, cu șase zile de lucru și cu una de odihnă. Să nu tindă deci omul a fi mai cuminte decât Dumnezeu, pentrucă: „*Nu este nici înțelepciune, nici pricepere, nici sfat potrivite Domnului*" Proverbele lui Solomon 21, 30).

Părintele Iuliu

Doamnă frumoasă

La Toan Kia Tchoang, sat în provincia Chibli din China, trăia în 1912 o familie creștină, pierdută în mijlocul păgânilor, pe cari pe lângă toată bunăvoința nu i-a putut aduce la religia creștină.

Preacurata Fecioară Maria însă a luat asupra sa treaba aceasta, precum vom vedea mai la vale.

Intr'o dimineață fetițele cele mai mici ale familiei aceleia creștine, una de cinci iar cealaltă de noui ani, au ieșit să se joace prin curte, fără de știrea mamei lor.

In clipele acelea un păgân care lucra în câmpul vecin, separat de curtea creștinilor numai cu un gard de trestie, deodată a auzit un sgomot ca și cum doui obiecte ar fi căzut unul după altul în fântână. A zis întru sine: Iată cum cad cărămizile unele după altele în fântâna vecinului; spusu-i-am de atâtea ori să și-o repare, dar nu m'a ascultat... cu atât mai rău pentru el.

Pe când păgânul făcea reflexiile acestea, era cam 9 ore, și el și-a văzut de lucru mai departe.

Pe la amiaz s'a dus acasă să mănânce și să se odihnească puțin. Apoi s'a reintors spre holda sa, ca să-și continue munca. Care nu i-a fost însă mirarea, când, ieșind din curtea sa, vede strada plină de lume mai ales țărance, cari păreau foarte agitate. Interesându-se de pricina acelei turburări, i s'a spus: se caută cele două fetițe ale familiei creștine, cari au plecat de de acasă și nu se pot afla nicăiri. Harnicul plugar păgân auzind aceasta și fiind foarte emoționat de desperarea mamei, care plângea cu amar și striga de durere, numai decât a avut o inspirație neașteptată: «Cine știe, dacă nu chiar pe ele le-am auzit azi dimineață căzând în fântână»!

Dar îndoiala aceasta i s'a părut atât de teribilă încât n'a spus-o nimănui, ci numai decât a luat-o la fugă spre curtea creștinului, pentru a se asigura dacă aievea s'a întâmplat o nenorocire ca aceasta. Cu pași repezi s'a apropiat de fântână, s'a aplecat, și... ce-a văzut l-a umplut de uimire, încât nu era în stare ai rostească un cuvânt măcar. Neputând face altceva, da semne din mâni, chemând acolo mulțimea, care se luase după el.

Incunjurând cu toții fântâna și inclinându-se unii, ca să vadă ce este în ea, s'au auzit strigăte de bucurie și de mirare ce isbucneau din mulțime: «Iată-le acolo jos! ...iată-le pe amândouă»! Și într'adevăr, mititelele erau acolo în fântână; cea mai mărișoară ședea pe suprafața apei, adânci de patru—cinci metri, ținând pe

Foița „Unirii Poporului"

Al cui e Ardealul?

De vrei ca să știi al cui e Ardealul,
Copile, dă-mi mâna și vino oriunde s'atinge pă-
[mântul cu zarea
Hai vino, copile.
De vrei ca să-ți aibă răspuns întrebarea,
Dă-mi mâna și vino
Să mergem prin țara durerii, prin țara che-
[mărilor
Cu gene albastre.
Și-acolo nu vom cere oamenilor să ne răspundă
[întebărilor noastre.
Căci oamenii mint și oamenii's răi
Dămi mână, copile, și vino să mergem prin
[munți și prin văi,
Să mergem oriunde după vrerile tale,
Să mergem prin țara durerii
Și-acolo cu vocea-i sfârșită și scundă
Să ne răspundă
'Ntrebării bordeiul
Ieșit mai întâi în margini de cale.
— Ori floarea de nalbă ori teiul
Răspundă, copile, 'ntrebărilor tale.

Să ne răspundă
Icoana rămasă pe prag de chilie
Și valea 'mbrăcată'n fulor de solie
Răspundă-ne perii
Și prunii,
Plângerea toamnei și razele lunii,
Luceafărul serii
Și soarele ce arde pe ceruri în mijlocul verii
Și ceva ce'n vase lemnoase se suie
Și dorul mustit în flori de gutue
Și galbena floare ieșită pe viița dovleacului.

Intreabă, copile, și vezi ce ți-or spune
Castanii din dealul Feleacului,
Zarea, tăcerea si norii,
Plânsul de seară-a miorii
Și vuetul morii.
Intreabă, copile,
Rărișul cu stropi de alune
Și floarea vrăjitei zambile
Și floarea de fragă
Intreabă
Cavalul și Doina și Dealul
Intreabă, copile,
Și toate cu mâna pe cruce ți-or spune
Al cui e Ardealul.

Traian Dragoș

Diamant mare de neprețuit. Din Brazilia, o țară din America de Sud, vine știrea că s'a aflat un diamant de 8780 carate. Un carat face 20 centigrame (a suta parte dintr'un gram) și jumătate, ceeace face 1 kilogram 799 grame și 90 centigrame. Acest diamant valorează 700 de milioane lei. Avere, nu glumă!

Amintirile unui om dela sat

de **Sabin G. Trutia**

Copilăria

VI.

Pentru mine nu era ales, fie iarnă, fie vară, îmi găseam în totdeauna de lucru; și abia mă-tuiam cu una, până mă și apucam de alte năr-bătăi. „Isprăvile" cari au rămas de pomină, le făceam de obiceiu în tovărășia lui Păpălici, căci la nărav ne potriveam de minune.

Intr'o zi de „Sfânt'Ilie", tovarășul meu de ghiduții îmi aduse vestea îmbucurătoare că a văzut o bufniță — alungată de niște cioare — ascunzându-se în turnul bisericii. Când auzii una ca asta, începui să sar într'un picior. Și, cum nu prea aveam obiceiul să stau multă vreme pe gânduri — mai ales când era vorba de vre-o „ispravă" — căutai în grabă cheia dela biserică și, furișindu-ne — eu și Păpălici — prin niște cânepiști, o luarăm tiptil spre biserică. Fiind zi de sărbătoare „primejdioasă", oamenii se odihneau. Unii ședeau tolăniți la umbra pomilor, povestind despre mersul vremii, iar alții, mai somneroși de felul lor, dormiau, visând „pe-rumbi fripți" și „pupeze pe colaci". Și era o căldură și un năduf, de te coceai.

Sosiți la biserică, deschiserăm ușa cu cheia ce o luasem cu mine și urcarăm în grabă scările ce duceau spre turn. Ajunși aici, privirăm

genunchi pe sorioara ei de cinci ani; și una și cealaltă erau pline de viață și foarte vesele, și răspundeau la întrebările mulțimii curioase și pline de uimire. In sfârșit sosește tatăl copilelor cu o vadră și cu o funie. Strigă către cea mai mare dintre fiice: Pune pe cea mai mică în vadră»... Așa a tras-o afară din fântână, iar mititica a început numai decât să alerge râzând, fără să fi fost cât de cât udă. Tatăl a lăsat din nou vadra în fântână, strigând: „Intră în vadră, stai în picioare și ține-te bine de funie»! Si fetița fiind trasă până la marginea fântânii, a fost prinsă de o sută de mâini întinse spre ea.

* * *

Atunci a trebuit să îndestulească curiozitatea generală și să răspundă la întrebările ce părinții săi, lăcrămând de bucurie, i-le puneau: «Cum, dar cum ați putut voi sta în fântână șase ore dearândul, fără să vă înecați și fără să vă cufundați măcar în apa adâncă»?

«Asta avem să o mulțumim Preacuratei Fecioare!», a esclamat cu triumf buna fetiță. La început, intrasem sub apă, dar, chemând într'ajutor pe Sfânta Fecioară și dând cu călcâiul de fundul fântânii, am început a mă ridica în sus; trupul mi-a ieșit deasupra apei și atunci am văzut *o Doamnă frumoasă, carea întru toate sămăna cu Preasfânta Fecioară*, stând în picioare în apă și surizându-mi. Ea m-a luat de mână, m-a tras afară din apă și mi-a zis: «Pune-te și șezi pe apă, că nu te vei cufunda». Eu șezui pe apă și atunci văzui și pe soru-mea plutind pe apă cu fața în sus părând a fi moartă. Preasfânta Fecioară a luat-o și mi-a așezat-o pe genunchi, și ne-a zis: »Acum stați aici liniștite și vă purtați bine, până nu va veni cineva să vă caute».

«Bine, dar nu v'ați plictisit de moarte, în orele acestea lungi de așteptare»?

«Nici decum, a răspuns cea mai mare, au venit niște copii să se joace cu noi".

Doamna frumoasă, Mama atât de bună, poate să îi trimis pe îngerii lor păzitori, ca să înșale lungimea timpului?...

Păgânii au ascultat pentru prima dată cu admirație și mare băgare de seamă predica ce a ținut-o apoi tatăl fetițelor. Mamele au fost cele dintâie în a se increștina, căci ziceau: «Și noi vrem să avem pe *Doamna aceea bună* ca apărătoare a copiilor nostri, decumva vor cădea în fântână».

Tatăl, luând șurțul celei mai mici dintre fiice, l-a acățat sub icoana Preacuratei Ficioare, întru amintirea protejerii aceleia de mamă.

De aci înainte copilele, ca bune creștine, poartă la grumaz Medalia Miraculoasă.

Vincențiu Lebbe, misionar
(Trad. de P. Gheorghe Fireza S. J.)

Istorioara aceasta a fost publicată mai întâiu în revista misionară *Le Missioni Estere Vincenziane*, în numărul din Maiu 1927.

Din Merișor

— Muncă rodnică în ogorul Domnului —

Cu venirea Păr. Lucian Bociat, în parohia Merișor, s'a început o rodnică pastorație a sufletelor. S'a înființat Reuniunea Mariană care în frunte cu Venerabila D-nă Prețedintă Coroana Saturu și D-na Aurica Bociat desfășoară o frumoasă activitate. Marianistele Răveca Ardelean și Selinga Vasie au adunat lână și au făcut covoare, împodobind cu ele biserica din filiala Bănița. Marianista Ioana Miclăus, a colectat lână la Merișor și a făcut covoare pentru biserică. In fiecare săptămână marianistele, curăță biserica, dovedind curățenia sufletului lor. Din banii colectați de marianiste, aproape 2000 (două mii) Lei s'au cumpărat două Molitvenice, precum și două cruci cu piedestal pentru masa altarului.

O deosebită atenție se dă apoi laturei sufletești. In fiecare primă Vineri din lună și la sărbătorile Preacuratei, Marianistele se mărturisesc și se cuminecă. Fiecare primă Duminecă din lună este hotărâtă ședințelor Mariane, cu programe de cântări mariane, cetiri din viețile sfinților și o scurtă meditație. Tot cu ajutorul Marianistelor din gazeta „Unirea Poporului" se desfac în parohie 15 exemplare, ajutând și pe această cale la înaintarea lucrurilor bune.

Să ajute Dumnezeu ca râvna tânărului preot, înaintat acum paroh de mai marii săi, să fie spre binele sufletesc al credincioșilor noștri buni din Merișor.

Aurelia Fântână

Bade Ștefane,

Cu multă plăcere am citit scrisoarea în care îmi spui, cum îți petreci câteodată cu nepotul cel mic, pe care îl descrii atât de frumos, cum nimeni attul n'ar putea să-l descrie mai frumos și mai adevărat.

E adevărat că copiii când sunt mici de tot, și nu știu decât să plângă, nu sunt drăguți. Când încep însă să se târască prin casă, să „gângăie" câte ceva, să râdă, să bage în gură tot pe ce pun mâna, și mai cu seamă când le răsar dinșișorii în gingia cea dinjos, atunci sunt cât se poate de frumoși și drăguți, dar atunci e mai greu de a-i îngriji căci nu stau unde îi pui, și n'ai cu cine te înțelege. Dacă îi spui ceva, el râde. Dacă îi iai din mână lucrul pe care l-a apucat pe la vatra focului, plânge. Atunci e bine să-i aș terni un strai jos și să-i dai jucărele pe cari nu le poate strica, și cari nu-i pot vătăma gingeii: un ou de gumă, o păpușe mică făcută de cârpe curate și moi, o minge făcută tot din cârpe, și altele, căci la vrâtu asta, adecă în al doilea an, copilul se joacă cu orice, și nici nu-i trebue tovarăș la joc. Dacă e sătul și curat, se joacă singur toată ziua, aruncând mingea cea de cârpe, și alergând după ea pe straiu. Dacă te vei apuca să te joci cu el, adecă să-i dai mingea când o aruncă, nu te vei mai scăpa de el, că o va tot arunca, pentru ca să i-o tot dai, până când se va osteni, atunci apoi va plânge ca să-l culci.

Îi place să vorbești cu el până adoarme, sau chiar să-i cânți. Nu așteaptă el să-i spui cine știe ce, sau să-i cânți cine știe ce cântare duioasă, ci se mulțumește cu orice, numai să fie ceva.

Este adevărat ceeace spui dumneata, că copilul sugacin are picioarele mai scurte și mai groase decât brațele. Numai mai târziu picioarele se vor lungi mai mult decât brațele. Mai groase însă, vor rămânea toată viața.

Frumseța specială a copilului i-o dă capul lui mare, și ochii de asemenea mari. Nu știu dacă ai băgat de seamă, că în măsură cu trupul, ochii copilului sunt cu mult mai mari decât ai omului mare. Capul de asemenea. La

---

incoace și'ncolo, să vedem unde s'o fi ascuns bufnița.

— Uite-o, colo!... spuse într'un târziu Păpălici, arătând cu mâna spre clopote. Măăi! — gândii — a naibii lighioană! Unde a știut să se așeze; tocmai pe clopot! Să te urci la clopote, nu era lucru ușor, dar să nu putem prinde o bufniță, prea ar fi fost mare rușine pentru niște cogemite băieți, cum eram și pârliții de dumnea-noi. Și fără să mai pierdem vremea, gândind una și alta, începurăm a ne cățăra spre clopote. Păpălici, dovedindu-se cu ocazia asta mai sprinten decât mine, o luă înainte și, cât ai număra până la zece, ajunse de-asupra clopotului cu pricina. Când să pună însă mâna pe bufniță, îi lunecă un picior și căzu pe clopot. Bufnița speriată, o luă în zbor spre vârful turnului, iar clopotul începu să bată într'o dungă: tang... tang.. cum trebue să sune adecă în caz de primejdie. Păpălici, ținându-se cu o mână de jugul clopotului și căznindu-se să-și treacă după o grindă piciorul ce-i lunecase, se bălăbănea incoace și 'nco o, iar clopotul bătea mereu într'o dungă: „tang... tang"...

Oamenii, buimăciți de somn și moleșală săriră ca înțepați, strigând din răsputeri.

— „Săriți la foc! E foooc!!...

Dar, neștiind unde e focul, începură să alerge spre biserică.

— Dă-te jos, Păpălici! — îi strig eu tovarășului, scăpărând din picioare — că-i dracul la icoane!

M'aș da eu bucuros, dar vezi că... nu pot! — răspunse Păpălici necăjit.

Văzând că oamenii se apropie de biserică, strigând „foooc", îl lăsai pe Păpălici în paza profetului Ilie, iar eu o luai la sănătoasa. Nu era lucru frumos să-mi părăsesc tovarășul tocmai când avea mai multă nevoie de sprijinul meu, dar cunoașteți și d-voastră vorba: „mi-e milă de tine, dar de mine mă chiar doare".

Oamenii, care îl găsiră pe Păpălici încălecat pe clopot, îl luară jos frumușel, și-apoi ...ține-te băiete! M-da, îi traseră o drăguță de bătaie, de i-a mers colbul! Dar — vorba între noi să rămână — nici eu n'am rămas de pagubă, căci sfurisita de cheie m'a dat de gol. In grabă, să mă văd scăpat cât mai iute la larg, uitasem cheia în ușa bisericii. Și-apoi, nu erau nici oamenii tocmai atât de proști cum îi arăta fața. Cheia bisericii se păstra la locuința preotului și... lucrul acesta îl știa tot satul. „Dezmerdările Sfântului Nicolaie" le-am purtat și eu pe spate câteva zile. Să nu credeți însă că ne-am uitat de bufniță. Nici decât! Am prins-o câteva zile mai târziu, tot din turnul bisericii. De data asta însă am fost mai norocoși.

VI.

Să mă fi întrebat cineva când eram copil: măi băiete, ce-ți mai place, vara ori iarna? apoi... să mă credeți, n'aș fi știut ce răspunde în grabă. Și nu e de mirat, căci pentru un copil toate anotimpurile își au farmecul lor. Bucuria ce o simțeam primăvara, ascultând cântecul cintezilor, aceeași bucurie o aducea în sufletul meu de copil și primul fulg de zăpadă. Toamna târziu, când cerul se învăluia cu nori plumburii și stolurile de cioare se roteau de-asupra satului, croncănind, știam că se apropie iarna. Ce bucurie pentru mine, când auzeam vre-un argat spunându-i tatălui meu: va ninge acuși, taică părinte. Iar când vedeam primul fulg de zăpadă, chioteam de bucurie și, vorba ceea: îmi venea să asvârl cu căciula după câini. Și, Doamne, multe șodenii mai făceam! Când zăpada era bună pentru „gloanțe", ne ascundeam cu Dumitru lui Păpălici — tovarășul meu de ghiduții — prin curțile sătenilor și luam la țintă trecătorii. Nici nu așteptam să se îngroașe zăpada, până mă și apucam să-mi fac săniuță. Și, fiindcă eu nu știam să o fac, alergam în vecini la moș Tilică.

Imi aduc aminte, cum odată, rugându-l pe moș Tilică să-mi facă o săniuță pe „felelat" — vorbă de pe valea Crișului — moșul îmi răspunse țâfnos, scuturând luleaua goală: — — Săniuță... și iar săniuță! Hm! Și Tilică sărmanul n'a tras de câteva zile nici un fum din lulea.

— Iți aduc eu tutun, moș Tilică, cât vrei!

— Bine, șopârlă, adu-mi tutunul și-apoi facem săniuța. — Moșul îmi spunea „șopârlă". Se vede că știa și dumnealui că m'am născut în zodie rea.

Eu, hai într'un suflet acasă și, împlântând

omul mare, capul e cam a opta parte din lungimea trupului, pe când la copilul sugaciu e abia a patra parte. Căpuşorul lui mare şi ochii de asemenea mari, îi fac să fie mai drăgălaşi decât omul mare.

Guriţa lui, fără dinţi, ori doi cu dinţişori în falca de jos, ca două mărgele mărunte şi albe, într'adevăr fac pe copil drăguţ şi atrăgător. După cum zici dumneata, „guriţa lui e ca un păhar curat, care te îndeamnă să-l săruţi şi să nu te mai saturi".

Aşa vom fi fost şi noi oarecând bade Ştefane. Dar s'au dus acele vremuri, vorba cântecului:

Când eram mai tinerel,
Eram gras şi frumuşel.
Dar de când am bătrânit
Spatele s'au gârbovit,
Obrazul mi s'a zbârcit
Şi puterea mi-a slăbit.

Ea vine apoi tocmai cum urmează cântecul:

Capul cel trămurăcios,
Tuturor e urâcios,
Chiar pruncii ce i-am crescut,
Povară zic că le sunt,
Că de râd, nu râd frumos,
Iar de tac, sunt urâcios.

Iar de mai beau vre-o glăjuţă
De-o jumătate groşiţă,
Toţi îmi zic că-s beutor,
Tot trăiesc, şi nu mai mor.

Când vezi că se împlinesc acestea, n'ai ce face decât să urmezi mai departe cum zice cântecul:

Doamne, cât îmi e de greu
Să mă mustre fiul meu...
Dar m'oi face cât de mic,
Numai să-mi capăt „mirtic".

In dumneata, bade Ştefane, într'adevăr s'a împlinit binecuvântarea dela cununie: — Vei vedea pe fiii fiilor tăi, pace peste Israil.

N. Lupu

Au murit invenineţi cu pepene. Femeia Iuliana Klein de 38 ani şi fica sa Elena de 16 ani din Timişoara au mâncat pepene stătut. Indată după mâncare s'au simţit rău, şi în timp de 24 ore au murit. Grijiţi, nu mâncaţi pepeni stătuţi şi clociţi!

---

mâna în tutunul tatii, o luai înapoi. Când văzu moş Tilică tutunul, se insenină.

— Brava, nepoate, aşa te vreu. Dar alta-i pacostea... Moş Tilică e sărac şi nu are lemne pentru săniuţă. Acu' ia-o frumuşel acasă şi caută două capete de scânduri şi nişte cercuri de butoiu: şi cât ai zice „trei", săniuţa e gata.

(Va urma).

Aeroplanul

Pasăre cu cioc de fier,
Călătoare prin aier,
Când te-aud pe sus cântând
Nu ştiu, unde să m'ascund.
Nu ştiu în casă sau sub casă,
Căci tu eşti periculoasă.
Tu eşti, dragă, fără splină
Şi sui ca şi o găină.
Unde cade oul tău
Face prăpăd, face rău.
Unde cad ouăle tale,
Face foarte mare jale,
Când ajung jos pe pământ
Fac groapă şi fac mormânt.
Pântecile-ţi sorocite
Şi ouăle-ţi sunt clocite,
De ar fi dat Dumnezeu
Să piară numele tău.

I. C. Căpâlneanu

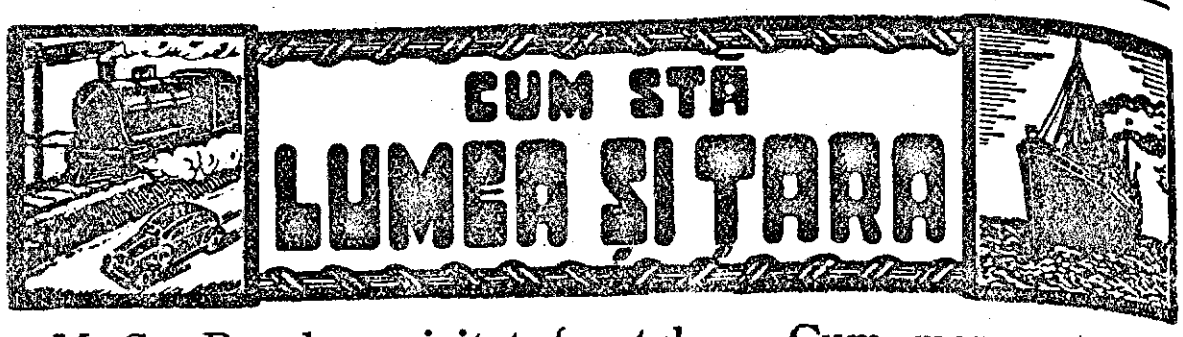

— M. Sa Regele a vizitat frontul. — Cum merge războiul în Răsărit — Un război care s'a sfârşit repede —

M. Sa Regele pe front

In săptămâna trecută, M. Sa Regele, însoţit de Mareşalul Antonescu a vizitat pământul desrobit al Transnistriei, adică al ţării de peste Nistru. Dupăce a vizitat mai multe oraşe, M. Sa a înaintat mult până în liniile de luptă din jurul Odesei, unde a decorat pe soldaţii viteji.

Salariile funcţionarilor vor fi sporite

Guvernul Mareşalului Antonescu a hotărît să sporească salariile funcţionarilor. Sporul acesta se va plăti, începând cu luna Septemvrie.

Funcţionarilor cu familii numeroase li-se vor plăti şi ajutoare.

Pentruca această ridicare a salariilor să nu aducă o scumpire a vieţii, guvernul a mai hotărît să facă aprovizionarea funcţionarilor, prin consumuri, ce se vor înfiinţa, pe lângă fiecare minister.

Luptele din Răsărit

In Răsărit luptele continuă cu înversunare pe toate fronturile.

Incepând dela Miazănoapte şi până la Marea Neagră trupele germane şi aliate înaintează pretutindenia.

In luptele pe apă, din Marea Baltică, au fost scufundate 8 vapoare mari ruseşti. Tot în aceste zile, marina de război finlandeză a mai scufundat încă 4 vapoare ruseşti.

Avioanele germane au atăcat vapoarele ruseşti, scufundând mai multe din ele.

Până acum au fost scufundate 60 de vapoare ruseşti şi au fost stricate 54.

Pe frontul dela Miazănoapte, dintre lacul Ilmen şi Peipus, armatele germane au cucerit, după lupte grele, oraşul Lug, strângând tot mai mult cercul împrejurul oraşului Petersburg. In luptele din acest ţinut au fost cucerite peste o sută de întărituri ruseşti, un mare număr de tunuri şi arme.

Căile ferate, cari duc spre Petersburg, au fost puternic bombardate de aviaţia germană.

Deosebit de grele au fost luptele din Estonia, din faţa oraşului Reval (Talin). Oraşele din acest ţinut au fost bombardate fără încetare de Germani, cari au pătruns adânc în întăriturile ruseşti, cucerind în cele din urmă şi oraşul Reval şi Baltischport.

De pe frontul finlandez, s'a anunţat deasemenea, că trupele finlandeze au înaintat mult în Carelia, până în faţa oraşului Vipuri, iar în ziua de 30 August o parte din trupele finlandeze au intrat şi în acest oraş.

In ţinutul dintre Smolensk şi Ilmen a fost nimicită o puternică armată rusească şi a fost luat un mare număr de prizonieri.

La Nipru trupele germane comandate de generalul von Kleist au înfrânt ultimele trupe ruseşti, cari se mai împotriveau, au cucerit podurile de pe acest râu şi oraşe Dniepropetrowsk, iar la miazăzi, trupele române şi germane se apropie din toate părţile de Odesa, care este puternic încercuită.

Ultimele ştiri sosite de pe front, vestesc mari biruinţe româneşti. Intr'o singură zi aviaţia română a doborît 30 de avioane ruseşti.

Intâlnirea dlui Hitler cu Mussolini.

Dl Hitler şi dl Mussolini s'au întâlnit în zilele dintre 25 şi 29 August, la marele cartier general al armatelor germane. In aceste zile cei doi conducători de ţări au stat de vorbă despre toate lucrurile cari sunt în legătură cu războiul, arătând încă odată voinţa lor neînduplecată de a duce războiul până la biruinţa deplină.

Nouă orânduire a Europei, care se va face, după acest război, va pune capăt pentru totdeauna vărsării de sânge dintre popoare.

Războiul din Iran s'a sfârşit

Mai repede de cât s'ar fi crezut, războiul din Iran s'a sfârşit. In faţa trupelor engleze şi ruseşti cari înaintau de trei părţi, spre capitala ţării şi spre fântânile de petrol, şahul (împăratul) Iranului a hotărît să facă pace.

S'a făcut şi o schimbare de guvern în această ţară, iar noul guvern a primit propunerea Ruşilor şi Englezilor. Pentru a păstra liniştea, noul guvern a luat măsuri foarte aspre, oprind portul armelor şi adunările.

Sârbii şi-au pus un guvern nou

In Sârbia s'a format un guvern nou, în frunte cu generalul Nedici. Noul guvern sârb este hotărît să lucreze, în legătură de prietenie cu Germania, pentru a înfăptui Sârbiei o soarte mai bună. Generalul Nedici este un vechiu partizan al legăturilor prieteneşti cu Italia şi Germania.

S'a încercat omorârea a doi miniştri francezi

In vreme ce mai mulţi miniştri şi oameni de seamă francezi erau de faţă la serbările ce s'au dat în cinstea voluntarilor francezi, cari plecau pe frontul împotriva bolşevismului, din mulţime cineva a tras mai multe focuri de revolver în piept dlui Pierre Laval, fost prim-ministru al Franţei. A fost rănit d-l Pierre Laval şi d-l Marcel Deat.

Vinovatul a fost prins şi dat pe mâna poliţiei. El se numeşte Paul Colette şi a mărturisit că este partizan al generalului De Gaulle, care luptă şi acum alături de Anglia. Se mai crede că această încercare de omor a fost pusă la cale de comuniştii francezi, cari voiau să omoare mai mulţi oameni de seamă francezi.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Intre Japonia şi America

Japonia şi America nu şi-au limpezit ici până acum socotelile. Intre aceste două ţări creşte tot mai mult duşmănia, din cauza că nu-şi pot împărţi stăpânirea pământurilor.

In zilele acestea prinţul Konoye, prim-ministrul Japoniei a trimis o scrisoare personală dlui Roosevelt, preşedintele Ameriei.

Se crede că această scrisoare va fi begetul unor înţelegeri între Japonia şi Ameriea.

Din lumea războaielor

— Lucruri vrednice de ştiut —

Pentru ca să ne dăm seama de greutatea unui război, trebue să facem o comparaţie între ste războaie trecute şi cel de azi.

Să luăm de exemplu războiul trecut. Iată câteva date: Societatea Naţiunilor dela Geneva pe vremea aceea a făcut următoarele socoteli: In războiul mondial au căzut 10 milioane de bărbaţi; au fost răniţi 19 milioane, iar 7 milioane au rămas schilavi; războiul a lăsat 9 milioane de văduve, iar 10 milioane de oameni au fost siliţi să-şi părăsească adăposturile şi averea.

Cheltuielile acestui război au fost de 10 milioane franci francezi, sau în banii noştri 10 miliarde de miliarde.

Dacă toţi cei jertfiţi în acest război, s'ar grupa în batalioane, pentru ca să treacă prin faţa noastră, până s'ar ajunge la sfârşit ar trebui 81 de zile şi 81 de nopţi incontinuu, — şi fiecare din aceşti soldaţi să aibă la el un milion de franci francezi, adică cheltuielile marelui război socotite pe fiecare cap de soldat.

*

In fiecare gazetă să scrie că... în cutare loc au fost scufundate atâtea submarine, atâtea vapoare, au fost prinse atâtea tunuri, atâtea locomotive. — Să vedem dar, cu câtă greutate se fac aceste lucruri care sunt făcute praf în câteva momente.

Pentru fabricarea unui cruciţetor (altfel de vapor de războiu) trebuesc 5400 lucrători să muncească vreme de un an, 4000 lucrători pentru un submarin, 990 lucrători pentru o baterie de mortiere (22 cm.), 495 lucrători pentru un obuzier de câmp, 110 lucrători pentru o locomotivă de drum de fier. Uneori lucrări făcute în geaba, pentru că sunt distruse poate chiar în momentul în care sunt puse să lucreze.

*

Acum să ne mai amintim de unele arme secrete despre care au scris gazetele şi care până acuma numai unele au fost puse la lucru, iar altele nu încă, pentrucă nu e aşa nevoie mare. Iată vre-o câteva din ele:

Mina magnetică. Despre ea nu ştim multe lucruri, pentrucă Germania, unde s'a născocit şi care o foloseşte, a ţinut-o tăinuită până acum. Se aşează de către submarine pe fundul apei, şi se ştie că cei care le caută nu le găsesc. Când se apropie vreun vas duşman de ea, mina magnetică e atrasă de fierăria vaporului (ca un ban de potcoava negustorilor), prin lovirea dintre ele se produce explozia, vaporul se sparge, maşinăriile se strică şi scufundarea nu se mai poate împiedica.

*

Bomba iadului, e o bombă care topeşte totul în calea sa. Incă n'a fost pusă la treabă. Ţinută încă în taină. Se crede însă că e umplută cu un amestec de gaze arzătoare (dar mai ales cu oxigen şi hidrogen). In clipa când — aruncată de aeroplane ori tunuri — izbeşte pământul sau alt lucru, bomba se sparge, gazele de dinlăuntru se amestecă la olaltă şi dau o căldură neînchipuit de mare (1000° C.) Această căldură se împrăştie pe o întindere de vre-o 100 m., topind şi arzând tot ce este prin apropiere.

*

Aeroplanul cuirasat acuma chiar sunt în lucrare în Germania vreo câteva zeci din acestea avioane. E foarte mare, cu motorul de 700 cai putere, făcut în aşa fel ca să nu-i poată pătrunde nici un glonţ sau schijă. Poate duce pe sus 100 de soldaţi, 25 mitraliere, 4 tunuri de calibru mic cu tragere lungă şi un tun antiaerian. Pe lângă astea el mai duce pe spinare două aeroplane mici de vânătoare, care să-l apere de atacul avioanelor duşmane.

*

Razele morţii. Despre ele s'a scris mult prin gazete. Poate că nu mult vor fi folosite. Se vorbeşte de mai multe feluri de astfel de raze. Unele lovesc ca fulgerul oameni şi vite şi le omoară; altele ar face să explodeze benzina automobilelor, a tancurilor, a aeroplanelor, benzina din depozite. Altele care ar aprinde tot, tot pe ce ar fi îndreptate.

Stai şi te crucegi câte mai scodeşte mintea omului.

T. D.
Cerghid - Târnava-Mică

Spicuiri din eroismul legendar al oştirei române

— Strofă de sânge sfânt pe glia străbună —

Un caporal cucereşte o cazemată inamică

Un batalion de infanterie e în atac. Ruşii depun rezistenţă datorită cazematelor (cazemată se numeşte o boltă săpată sub pământ spre a sluji de adăpost împotriva gloanţelor şi tunurilor) lor. Trebue să fie distrusă cel puţin o cazemată, pentruca înaintarea infanteriştilor să se poată face.

Caporalul Videa Ion, cu o grenadă în mâna dreaptă şi cu puşca mitralieră în mâna stângă, se apropie de o cazemată, şi aruncă grenada pe o fereastră. Apărat de perdeaua de fum, el îşi sprijină puşca mitralieră de suport şi trage înăuntru. A împuşcat 10 bolşevici. Alţi 12 bolşevici au ieşit în panică afară, fugind. Caporalul Videa i-a fugărit până departe. Entuziasmat de bravura sa, uită să mai tragă. Un bolşevic se întoarce, profită de acest moment şi smulgând din mâna caporalului Videa, puşca mitralieră, o îndreaptă spre el şi-l străpunge cu un glonţ

Eroicul sfârşit al sergentului Smarandache Paul

Misiunea unui regiment de cavalerie era să nimicească cazematele duşmane.

Echipele de distrugere erau la datorie.

Sergentul Smarandache Paul a cerut voie dela comandantul său, să distrugă el singur o cazemată.

Văzându-i-se hotărârea dârză, de a da piept cu vrăşmaşul ascuns în copacul de beton, dorinţa i-a fost împlinită.

Sergentul Smarandache, înarmat cu o grenadă, a pornit spre cazemata duşmană, cu toate că văzduhul se cutremura de tăria focului bolşevic. Culcându-se la pământ când pericolul devenea ameninţător, bravul sergent a reuşit să ajungă în spatele cazematei. S'a urcat la coşul de aerisire, de unde a sărit în dreptul uşei deschise. Bolşevicii îi strigau să se predea. In timp ce câteva arme bolşevice căutau să-l nimerească, sergentul Smarandache a aruncat grenada înăuntru. Efectele grenadei: fortăreaţa distrusă iar soldaţii bolşevici prefăcuţi într'o grămadă de carne.

Odată cu bolşevicii a murit şi sergentul Smarandache Paul, care prin eroicul sfârşit, a înlesnit atacul şi înaintarea camarazilor săi.

A trecut baba cu colacii!

— De vorbă cu cetitorii —

Să mai stăm puţin de vorbă şi despre necazurile gazetei! Să ştiţi că, începând cu ziua de 9 August, Tipografia din nou a ridicat preţul tipăririi acestei gazete. L-a ridicat cu 25% (la sută), aşa că de atunci încoace pe noi ne costează fiecare număr nu mai puţin de 20.000 (zii douăzeci de mii) de Lei. Cauza e că şi tipografilor a fost nevoită a le ridica leafa cu 25%.

Ei bine, dar noi acuma ce ne facem? De unde plăteşte directorul acestui ziar 20.000 Lei la săptămână?

Iată o întrebare, la care numai D. Voastră ne puteţi da răspunsul.

Noi am ridicat cu abia 30% preţul gazetei, iară tipografia ni-l-a ridicat cu 69%.

Chiar de aceea, trebue să ne facem o bună socoteală.

Iată-o:

De aici înainte nu mai trimitem gazeta nimănuia pe aşteptare. Să o plătească fiecare înainte! Adă şi na, aceasta va fi lozinca noastră. Plăteşte abonamentul şi primeşti gazeta. Nu plăteşti, nu primeşti.

Rugăm deci pe toţi cetitorii noştrii, să binevoiască a ne trimite numai decât abonamentul, căci celor ce nu ni-l trimit în cel mult 14 zile, nu le vom mai trimite gazeta.

Sistările le vom face începând cu ziua de 15 Septemvrie, aşa că la 1 Octomvrie nu-i va mai merge gazeta decât celuia care a plătit înainte.

Numai la rugarea Cinstiţilor preoţi vom mai da păsuire, dar şi aceasta pe scurtă vreme.

In locul al doilea vom da pe mâna advocatului pe toţi platnicii răi şi nu ne vom lăsa până nu vom încasa prin portărei tot ce e al nostru.

A trecut baba cu colacii şi gazeta în cinste nu o mai primeşte nimenia.

Lupte mari s'au dat pe frontul din Rusia, lupte groaznice şi înfocate, iar bolşevicii n'au lăsat nici un oraş şi nici un sat întreg. In chipul de faţă se pot vedea soldaţii germani muncind din greu la curăţitul drumurilor de dărâmăturile caselor, ca să poată înainta şi să-şi poată duce cele de lipsă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ŞTIRILE SĂPTĂMÂNII

P. S. Dr. Ioan Bălan în vizitaţie canonică. Preasfinţitul dela Lugoj a vizitat în luna August, oraşul Deva, oraşul Hunedoara, parohia Ghelar şi mânăstirea dela Ploscabaia. Pretutindenea a fost primit cu mare dragoste şi însufleţire.

Noii directori şcolari dela Blaj. Capitlul Mitropolitan din Blaj a făcut, în şedinţa sa dela 27 August, următoarele numiri de directori: Pe Păr. director al Şcolii Normale de Invăţători din Blaj *Dr. Coriolan Suciu* l-a numit director al Liceului Teoretic de băieţi „sf. Vasile cel Mare" din Blaj. In Locul Sf. Sale a numit director la Şcoala Normală de Invăţători pe *Păr. Teodor Meghieşan* profesor la aceeaş şcoală. Pe fostul subdirector al Liceului „sf. Vasile cel Mare" pe *Păr. Eugen Bucur* la numit director al Liceului Comercial de băieţi, iar în locul Sf. Sale l-a numit subdirector al Liceului Teoretic de băieţi „sf. Vasile" pe Păr. profesor *Octavian Modorcea.* Gratulăm din toată inima şi le dorim mult spor la muncă.

Pelerinaj la Radna. La Sântă-Măria-Mare s'a făcut un mare pelerinaj la Radna, la care au luat parte vreo 500 de credincioşi din Lugoj şi din Chizdia, vreo 150 din Timişoara, tot pe atâţia din Arad, vreo 100 din Chereluş-Morcea. Pe credincioşi i-au însoţit şi preoţii lor, în frunte cu Păr-prepozit Dr. Nicolae Brânzău dela Lugoj. Au fost vreo 1000 de cuminecări.

Exerciţii spirituale la Lugoj. In zilele de 9—14 August Păr. I. Ploscaru a ţinut în biserica catedrală din Lugoj exerciţii spirituale, la care au luat parte foarte multă lume; au fost foarte multe cuminecări. După aceste exerciţii Preasfinţitul Dr. Ioan Bălan a convocat la Episcopie pe domnişoarele din Lugoj şi le-a îndemnat, să organizeze o Societate Mariană.

Părăstaş pentru morţii noştri din Ardealul robit. Duminecă în 31 August s'au slujit, în toate bisericile din Blaj, părăstaşe pentru aceia cari, în urma cedării Ardealului de Miazănoapte, au murit pe urma celei mai mari nenorociri a neamului românesc, dela care în 30 August s'a împlinit un an. Multe lacrămi s'au vărsat cu acest prilej, lacrămi de mare şi adevărată durere, de către toţi celce simţesc româneşte. Părăstasele erau să se slujască tocmai în ziua de 30 August — zi de îngrozitoare durere — pentru neamul românesc — dar, fiindcă acea zi cădea pe Sâmbăta, s'a amânat pe Dumineca.

15.000 români deportaţi din Chişinău. Un riporter (ziarist) de razboiu, sublocotenentul Dorin Iliescu, arată, într'un riport al său de pe câmpul de luptă că din oraşul Chişinău au fost deportaţi în Siberia nu mai puţini de 15 000 români, bătrâni şi tineri, bărbaţi şi femei, ba până şi copii. Vina lor a fost că erau creştini şi români.

La gimnaziul mixt teoretic „Petru Span" din Baia de Arieş jud. Turda, Ţinutul Moţilor din Munţii Apuseni, se mai primesc inscrieri de elevi şi eleve, în toate clasele (I—IV) până la începerea cursurilor. Alte lămuriri se pot obţine la direcţiunea gimnaziului. Observăm că acest gimnaziu este o mare binefacere pentru Moţii noştri şi că în curând Casa Şcoalelor va zidi încăperi luminoase şi sănătoase pentru acest gimnaziu.

Contele Ciano operat. Contele Ciano, ministrul de externe al Italiei, a fost operat la gât zilele trecute.

Mare ieftinătate prin Basarabia. In Basarabia viaţa este oproape ca înainte de războiu. Kilogramul de carne de vacă 30 Lei, de porc 40 Lei, untura 60 Lei, brânza 60 Lei.

Nenorociro la treerat. In curtea lui Iancu Rujan din Deta (Banat) se treiera tocmai, când locomotiva s'a stricat şi maşinistul s'a apucat s'o repare. In vremea reparaturii săteanul Nicolae Martin a adormit pe batoză. Când s'a sfârşit reparaţia, mecanicul a pornit locomotiva, iară batoza a prins piciorul lui Nicolae Martin şi l-i-a sfârticat de sub genunche. A fost dus la spitalul din Timişoara, însă cu greu va scăpa.

Ploaie artificială. Germanii sunt mari meşteri nu numai în războiu ci şi-n pace. Ei produc, între altele multe, până şi ploaie artificială şi udă până acuma 40 de mii de hectare. In viitor au de gând să ude în forma aceasta 5 milioane de hectare. Prin aceste ploi artificiale Germanii cred că vor putea produce foarte multe fructe, zarzavaturi şi flori, aşa că li-se va plăti această ploaie artificială.

Noul preţ al săpunului. Subsecretariatul de Stat al Aprovisionarii a fixat preţul săpunului făcut din uleiuri de petroi la 60 lei kilogramul, iar cel făcut din unsoare de a animalelor la 76 lei kilogramul cu amănuntul. Numai de s'ar afla!

Advocaţii români din Ungaria nu pot avea telefon. Aflăm, cu mare surprindere, din Nr. 271 de Duminecă 24 August 1941 al „Tribunei Ardealului" dela Cluj că atât d-l profesor Dr. Emil Haţieganu din Cluj, cât şi d-l advocat Dr. Ioan Harşia din Reghin, luându-li-se telefonul, roagă prin ziar pe cei interesaţi, să li-se adresese personal sau în scris. Va să zică advocaţii români din Ardealul cedat nu mai pot avea telefon? Dar guvernul nostru luat-a oare această măsură faţă de advocaţii unguri din România.

Cutremur la Arad şi Timişoara. Sâmbătă 30 August dimineaţa la 5 şi jumătate s'a resimţit la Arad şi Timişoara un mic cutremur de pământ, care n'a făcut nici o stricăciune.

Văduva luptătorului naţional ardelean Dr. Ioan Suciu, Maria Suciu, a murit la Arad în vârsta de 65 de ani. Ea i-a fost adevărată fovarăşă de suferinţe bărbatului ei, împărţind cu el şi bucuriile şi amarul vieţii. Inmormântarea i-s'a făcut Joi 28 August.

† Profesorul Emil Pintican. Miercuri 27 August, seara a sosit la Sibiu cadavrul răposatului profesor Emil Pintican dela Liceul Gh. Lazar. El a murit pe urma unei rane primite în războiul cu Ruşii. Profesorul Emil Pintican a fost câţiva ani profesor de limba germană şi la Liceul „sf. Vasile cel Mare" din Blaj. Peste s'a dovedit un profesor de seamă. Era frumos ca o floare, înalt ca un brad şi drăguţ ca un băiat frumos. L-au iubit colegii, l-au iubit elevii, l-a iubit toată lumea, şi la Blaj şi la Sibiu. Inmormântarea i s'a făcut Joi, din Liceul Gheorghe Lazar. Dintre Blăjeni a luat parte la înmormântare dl director Eugen Bucur dela Liceul Comercial.

Fata stăpânului Rusiei

— Viaţa ca'n poveşti a fetei lui Stalin, conducătorul tuturor Ruşilor —

Printre atâtea veşti de războaie şi răfuiri între craii pământului, telegramele din zilele din urmă au adus şi vestea că Stalin, sângerosul stăpân al Rusiei de azi mai are un copil, o fată, pe care o ţine la şcolile înalte din fericita Suediei.

Ana Iosipovna, acesta este numele fetei lui Stalin, despre care au vorbit telegramele în vremea din urmă. Se născuse într'un oraş din fundul Caucazului şi a fost, o vreme, o copiliţă bălaie şi neştiutoare, până când din jurul ei şi-au adus aminte că ea este fata întâiului om din Rusia, a celui mai sângeros şi mai puternic conducător de popoare. De atunci şi viaţa ei s'a schimbat, luând o întorsătură ca în poveştile de demult.

Stalin, părintele ei, n'a mai lăsat-o să alerge în praful drumurilor din uliţele sărace ale Tiflisului. Şi-a pus în gând să facă din copila lui o doamnă adevărată şi a trimis-o la şcolile cele mai alese din Stokholm, capitala Suediei.

Acolo, în ţara dela Miazănoapte, fata sângerosului călău dela Moscova uimise lumea prin bogăţia ei. Nimenia nu ştia de unde vine bogata streină. Era socotită o prinţesă de neam mare, doar bogăţia în care trăia era dovada daspre aceasta. Cu părintele ei nu mai păstra nici o legătură, decât sumele de bani pe care le primea prin o bancă.

Şi aşa a trăit fiica sângerosului stăpân al tuturor Ruşilor până în preajma războiului, când părintele ei s'a gândit s'o cheme acasă. Dar Ana Iosipovna, fiica lui, crescută ca o prinţesă de neam mare, n'a mai voit să plece de părintele ei şi n'a mai dat nici un răspuns. Făcuse aşa cum auzise dela tatăl său, care spunea că iubirea şi ascultarea de părinţi n'are nici un preţ, în învăţătura bolşevică.

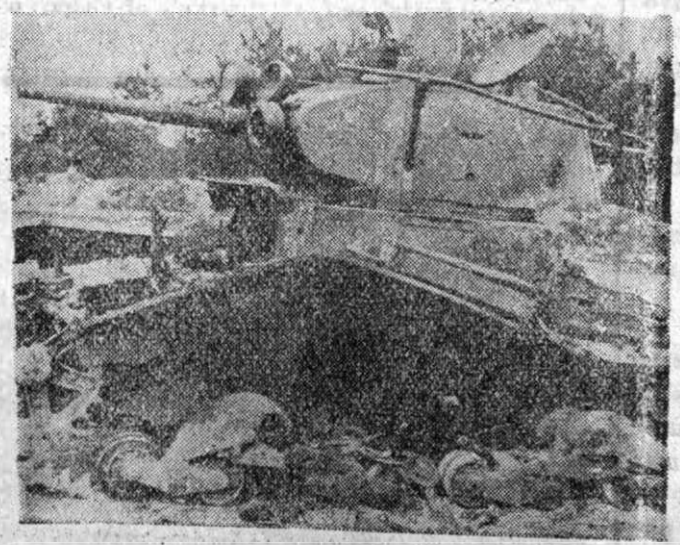

Bombele germane sunt de dreptul îngrozitoare. Nimeni nu se poate feri de ele. Nici chiar tancurile ruseşti — măcar că sunt foarte mari şi căptuşite pe deantregul cu oţel gros cât degetul cel mare — nu se pot feri de ele. Pe şoseaua către Moscova un tanc greu rusesc a fost atacat şi nimicit de granatele aviaţiei germane. Iată-l nimicit şi scos din luptă!

Digitized by Babeş-Bolyai University Library Cluj

Alăptarea artificială

de **Dr. Ioan Frățilă**

Nici prin gând nu mi-ar trece cândva, să îndemn pe cineva, să-și alăpteze copilul artificial, adecă să nu-și alăpteze copilul natural — așa cum adecă Dumnezeu a lăsat ca pruncul să fie alăptat, de maica lui — Dacă totuși iau penița în mână, o fac nu ca un îndemn, ci ca o îndrumare pentru cei nevoiți a-și alăpta copilul artificial.

Prin alăptarea artificială se înțelege creșterea copilului mic cu alt lapte decât cel izvorât din sânul mamei sale.

Alăptarea artificială se face în mod obișnuit la noi în țară cu lapte de vacă, fiindcă de aceasta avem mai mult, apoi cu lapte de capră — vaca săracului — și foarte rar cu lapte de măgăriță, ca cel mai apropiat laptelui de mamă prin felul său de a fi făcut.

Cum se face alăptarea artificială

De modul cum se face alăptarea artificială, de câte trebuie ținut seamă, de câte griji și câte greutăți nu au de întâmpinat acei dintre părinți cari din greșala ori nenorocirea lor sunt nevoiți a-și crește copilul cu lapte, altul decât cel izvorât din sânul mamei sale, atâtea ar trebui spuse, de nice nu poți a ști.

Bătaia mare de cap, pe care o are părintele sau părinții, care au ajuns a-și crește copilul prin alăptarea artificială, decurg mai ales din următoarele două motive: 1. Laptele de vacă nu este întocmai și în totul asemănător laptelui de mamă și în al doilea rând, dară nu de-o mai mică însemnătate, că în laptele de vacă sau de alt animal, prin mulgere și până ajunge să fie dat copilului, ajung fel de fel de microbi purtători de boale și dăunători stomacului copilului.

Laptele de vacă este făcut pentru stomacul viețelului.

Alb la culoare, laptele de vacă, cum alb este și cel de mamă, doar cu mici foarte mici deosebiri, unul fiind mai alb-gălbui și al doilea de un alb-albăstriu, laptele de vacă se deosebește de cel de femee mai ales prin felul materilor nutritive, pe care le au unul și altul, și prin aceea, cum sunt materiile acelea împărțite, adecă din care materie este mai puțin și din care mai mult.

Laptele este un aliment complect, adecă în lapte se găsesc toate materiile, substanțele, de care trupul omului și al animalului are nevoie de a se hrăni ca să crească și să trăiască. Materiile hrănitoare se află în laptele de vacă și în laptele de mamă, numai că de pildă în laptele de vacă este mai multă cazeină, adecă este mai brânzos, pe când în laptele de mamă este mai mult zahăr, de unde și gustul mai dulce al laptelui de femeie. Plecând dela faptul că laptele de vacă are mai multă cazeină, care este foarte greu mistuită (râșnită) de stomacul copilului, deoarece laptele de vacă se încheagă ca un bulgăr de mămăligă în stomacul copilului, cei care își alăptează copilul cu lapte de vacă, trebuie să țină seamă de acest fapt și ca urmare, trebuie să pună apă în laptele de vacă, pentru a face ca închegarea laptelui de vacă să nu se facă în așa bulgări mari, ci ca fulgi de zăpadă, adecă așa cum se încheagă laptele de femie.

Laptele de vacă, având mai puțin zahăr ca cel de mamă, trebuie neapărat să i-se adaugă zahăr, și se va pune 5% zahăr, adecă la un litru de lapte de vacă se pune cam 10 bucăți de zahăr.

Cine își crește copilul cu lapte de vacă, dacă dorește să reușească, va trebui neapărat, să îndulcească laptele de vacă și să pună în el și apă fiartă.

Apă se pune în lapte cu atâta mai multă, cu cât copilul este mai mic și natural nu se va uita că vara stomacul copilului râșnește mistue, mai greu laptele de vacă, deci cu atât mai multă atenție se cere vara.

In mod obișnuit la copilul de câteva zile se dă laptele înjumătățit, adică jumătate lapte și jumătate apă, apă fiartă și îndulcită; apoi pe măsură ce stomacul copilului se obișnuește cu laptele de vacă, se pune tot mai puțină și mai puțină apă, așa ca pela 4—6 luni să se dea laptele de vacă curat, însă desmântânit, deoarece smântâna de vacă este iarăși foarte grea pentru stomacul copilului, mai ales în timpul de vară. (va urma)

De vorbă cu plugarii

Bolile de uger la vaci

— Iar n'ai grijit de vaci, măi Picule — strigă Grigore Frunzeanu servitorului său, care păstorea vacile la „Grulețe". Joiana a fost mușcată de nevăstuică și câteva zile n'a mai dat lapte, ugerul s'a umflat, iar o țâță i-a secat cu totul; acum ai lăsat să sboare rândunelele pe sub Suraia și din cauza aceasta îi curge sânge din țâță. Azi-mâine vom ajunge să nu mai avem lapte dela vaci.

— Dta crezi, nene Grigore, că Joiana de aceea nu dă lapte, fiindcă a fost mușcată de nevăstuică — îl întreb eu, care treceam chiar atunci pe la poartă.

— Cred, îmi răspunde, căci nu e cel dintâi caz. Și lui Mafteiu a Pădurarului i-a mușcat nevăstuica o vacă și i-a secat cu totul laptele. Iar dela vacile lui Dumitru a Bologoaii au luat strigoii laptele, așa că abia mai mulge câte o pipă de lapte dela una.

— Bine, nene Grigore, dar cine mulge vacile?

— Când am vreme, le mulg eu ori nevasta. De cele mai multe ori însă le mulge servitorul Picu, sau Ileana, copila noastră, căreia îi place foarte mult să mulgă.

— Slabi mulgători ai nene Grigore. Atât Picu cât și Ileana, sunt încă numai copii și n'au putere să mulgă bine vacile și rămâne în uger lapte. Știi că laptele care n'a fost încă fiert, dacă e lăsat câtva timp la un loc cald, să înăcrește. Astfel se înăcrește și laptele din uger. Inăcrirea se întâmplă prin mijlocirea unor vietăți mici de tot, pe cari nu le putem vedea cu ochii și pe cari învățații le numesc bacterii. Aceste bacterii se găsesc peste tot locul: pe pământ, în aer, pe corpul vacilor, pe paele de așternut, ori chiar pe mâinile nespălate ale lui Picu.

Le place însă foarte mult viața în lapte. Și cum ajung în vasele cu lapte, pot ajunge și în laptele rămas în ugerul vacii. Aici pătrund pe micile găurele din vârful țâțelor, prin cari se scurge laptele. Odată ajunse aici, încep să crească și să se înmulțească. Inăcresc laptele și îmbolnăvesc ugerul. Vaca simțește dureri și nu mai lasă laptele. Așa se întâmplă că o țâță sau două seacă de tot, și nu mai dau lapte. Acesta e motivul, că Joiana nu are lapte ca mai înainte și nu nevăstuica, pe care o învinuești că a mușcat-o de uger, ori strigoii despre cari crezi că ți-au furat laptele. Din cauza laptelui stricat se umflă și ugerul și adeseori se scurge din țâțe puroi ori chiar sânge care colorează laptele în roșu sau cenușiu.

— Multe mai știi Dta! Par'că eu n'am auzit despre Ilie a lui Florea din Bostani, că odată pe la Sângeorz n'a voit să pună rug la ușa și oblonul grajdului și la câteva zile i-au luat strigorii tot laptele dela vaci și n'am văzut eu în anul trecut cum a trecut o rândunică pe sub Joiana și seara când am muls-o, laptele i-a fost înroșit.

— Vei fi auzit, nene Grigore, dar știi cari au fost adevărații strigoi, cari au luat laptele dela vacile lui Ilie a Florii din Bostani? Au fost bacteriile, vietățile acele mici, cari se găsesc și în grajdul lui, fiindcă nu-l curăță bine și nici vacile nu le mulge cum trebue. Iar rândunica ce a trecut pe sub Joiana, cum poate înroși laptele? Ea e cea mai nevinovată pasere de pe pământ, care nu face nimănui rău, ci aduce numai folos.

De aceea îți dau un sfat. Curăță bine în grajd și spală totdeauna ugerul vacilor înainte de a le mulge. Mulge-le bine, să nu rămână nici o picătură de lapte în uger și vei vedea că nici odată nu se vor îmbolnăvi, și laptele încă va fi curat și gustos. Iar acum, mulge țâțele bolnave în fiecare oră, în timpul zilei, iar peste noapte pune pe ugerul vacii o cârpă mulată în apă rece și vaca se va însănătoși. Laptele ce i-ai muls dela vaca ce are ugerul bolnav, nu e bun; fierbe-l și îl dă la porci. Și de aici înainte, ori care ar fi boala ugerului, nu aștepta ca vaca să se facă bine dela sine, nici nu învinui nevăstuica ori rândunicile, ci chiamă doctorul, ca acesta să ia măsuri de lecuire din vreme, să nu sece ugerul. Cred, că m'ai înțeles nene Grigore și acum rămâi sănătos și să-ți dea Dumnezeu tot binele!

— „Mulțam Dtale" și să trăiești cu sănătate! — răspunde Grigore Frunzeanu.

Ion Popu-Câmpeanu

Sfaturi pentru gospodari

Ce să facem dacă ni se rânceziește unsoarea?

Unsoarea se rânceziește, mai ales dacă e ținută în vase de tinichea nesmălțuite. Ca să scăpăm unsoarea de rânceziește, punem în ea lapte dulce și o fierbem. Când începe să fierbă, laptele se corăștește și rămâne deasupra. Cu o lingură găurită luăm corasta, iar unsoarea o scurgem într'un vas curat și bine opărit, care nu miroase a rânceziește. Vasul în care a fost unsoarea rânceziește îl opărim cu leșie tare și îl frecăm bine. Altfel dacă mai punem în el unsoare iar se rânceziește.

Dopurile pentru astupat sticlele de vin

Vinul pus în sticle se poate oțeti nu numai pentrucă sticla n'ar fi bine astupată, ci și din cauza dopului. Dopul mulat numai în apă rece, oțetește vinul. De aceea înainte de a astupa sticlele, dopurile trebue fierte sau mulate în apă fierbinte.

Scăparea vitelor de focul din grajd

Când a isbucnit foc în grajd trebue să ne scăpăm vitele. Ele au mare frică de foc și mai bine rămân în grajd să ardă, decât să iasă afară. Dar vor ieși ușor din grajd dacă le legăm la ochi cu o stofă neagră, să nu vadă focul.

Cum se cunoaşte boul bun de muncă

Boii buni de muncă trebue să fie cel puţin de 4 ani, plini la trup, cu pieptul larg, cu picioarele groase, să calce ager, să nu târască unghiile, spinarea să le fie dreaptă, şoldul lat, nu ţuguiat şi să nu se legene în mers. Ori ce vită trebue îngrijită şi hrănită bine şi atunci prin muncă ea ne răsplăteşte înzecit.

Vindecarea rănilor pricinuite de hamuri

Când calul are vreo rană pricinuită de hamuri, trebue îndată să luăm măsuri de vindecare. Spre acest scop facem într'un vas sticlă, peste care turnăm puţină tinctură de iod, pe care o cumpărăm din farmacie. Amestecăm bine cu un pisălog şi apoi lăsăm amestecul să se usuce. In fiecare zi presărăm rănile cu acest praf.

Fel de fel

120 tone de argint se re'ntorc în Spania

In timpul răsboiului din anii trecuţi din Spania, multe bogăţii ale ţării au fost vândute de comuniştii. Acum statul spaniol a reuşit să primească îndărăt aceste bogăţii. Astfel în curând va primi, potrivit unei sentinţe a Tribunalului din Paris, 120 tone de argint în bani şi alte obiecte scumpe.

Şi la capetele pământului sunt plante

Se ştie că la capătul de miază-noapte al pământului este numai ghiaţă şi plante sunt foarte puţine. S'a constatat totuşi că vara în Iulie şi August pe insulele Spitzbergen cresc vre-o 130 de plante diferite.

Un nou „Robinson"

Un aviator a fost silit să aterizeze în zilele trecute pe o insulă mică şi foarte îndepărtată din Oceanul Pacific. El ştia că această insulă nu-i locuită de oameni. Dar mai mare i-a fost mirarea când a întâlnit un om, îmbrăcat în piei, cu barbă lungă şi cu părul stufos. Acest om i-a povestit că e din Suedia şi că a fost căpitan de marină, dar urându-i-se de lume s'a retras pe această insulă în ziua de 18 Ianuarie 1912 şi aici trăieşte fără să mai ştie ce se petrece pe globul pământesc. Nu ştie nimic de războiul mondial, nici de războiul de acum, nu cunoaşte radioul, nici n'a văzut vreodată avion. Se simţeşte foarte fericit şi nu doreşte să se mai reîntoarcă în lume. A cerut aviatorului să-i dea, dacă poate, câteva cărţi şi chibrituri. De altceva nu avea lipsă.

Tipografia şi Libraria Seminarului

angajază imediat:

1 vânzătoare în librărie
1 casieră în librărie
2 ucenici pt. tipografie
1 ucenic pt. legătorie

101 (2—2)

Pintea S. pens. Calea-mare. Gazeta v'o trimitem dar abonamentul nu este de 150 Lei, ci de 200 Lei.

Muntean Vasile: Dela Administraţia gazetei se trimite regulat şi gazeta dtale, odată cu a celorlalţi aboaţi din Stenea. Se vede că un râvnitor de al Dtale îţi fură regulat gazeta, deaceea noi am protestat la poştă. Intreabă şi Dta la poştă şi la notariat.

Iosif Berariu — Racoviţa: Am primit suma de lei 100. Vă rugăm să ne anunţaţi, dacă Vă merg două gazete, deoarece nu ştim, dacă sunteţi abonat vechiu sau numai de acum v'aţi abonat. Abonamentul începe cu 1 Septemvrie.

Guriţă Nicolaie 9617, Vă mulţumim pentru suprasolvire.

Marcus Gheorghe nr. 8271. Am sistat nrul 7006 care Vă mergea din 1 Iunie 1940 şi din cei 150 Lei primiţi la noi în 21 Iun. 1941. Am introdus Lei 75 pe timpul dela 1 Iun. 1940 — 31 Dec. 1940, restul 75 Lei este pe 1 Ian. 941 — 30 Iunie 1941, mai aveţi deci o restanţă de 100 Lei pe 1941.

Oroiul de C. Am primit pentru 24 abon. câte 150 Lei în total 3600 lei.

Am primit următoarele sume: Craiovean Tr. 1989 Lei 200, Pr. Dem Trifu pentru U. P. Lei 550, Berariu Iosif Lei 100, Gh. Siănulete Lei 50, S. Orian pr. 10599 Lei 100, Curta Vas. 9276 Lei 200, Suciu Alecu 10323 Lei 125, M. Tohăneanu 9540 Lei 150, Ciungan St. 9816 Lei 135 Marele I. pr. 9390 Lei 50 Moldovan I. 10337 Lei 70, Jand. Plut. Macavei Gr. 10607 Lei 200 ab. începe cu 1 Sept. Ghiabluc I 7075 Lei 300, A. Jurcan 7103 Lei 100, Şerbu Constantin, lăptăria Transilvania 7805 Lei 150, Vlasa T. 10608 Lei 200, ab. începe în 1 Sept. Albescu 5446 Lei 200, introduşi pe 1939 Lei 80, 1940 Lei 150, 1941 Lei 150 şi mai rămâne restanţă de 25 Lei adausul de scumpire de pe anul 1941. S. Balteşiu 10609 Lei 200, L. Teodorescu 9639 Lei 40, Jucuţ Gh. 2161 Lei 300 achitat pe 1940 şi 41 mai rămâne restanţă de Lei 25 adausul de scumpete care s'a publicat în gazetă. I. Pintea pr. 1300 Lei. Par. gr. cat. Bucureşti 2335 Lei. Pr. Anca Grindeni 1575 Lei pentru 21 abonaţi. Pop Teofil 1895 Lei 90, Boanca I. nr. 9134 Lei 1000. Tuşinean A. Lei 100.

Cărţi nouă

ION CRISTEA-MURGEANU: *Melodii uitate (Foi din album) versuri, Blaj, 1941, Tipografia „Lumina", Miron Roşu. 64 pagini, de format 16/10 cm., preţul 30 Lei.*

Această broşură drăguţ tipărită cuprinde câteva poezii scrise de d-l învăţător Ion Cristea Murgeanu, poezii în cari se reoglindeşte sufletul simţitor, cinstit creştinesc al autorului. Ne-ar plăcea ca aceste versuri să se răspândească în cercuri cât mai largi.

NICHIFOR BRAD: *Probleme învăţătoreşti, Blaj, Tipografia „Lumina", Miron Roşu, 1941, 96 pagini de format 20/14 cm., preţul 40 Lei.*

Sunt mai mulţi articoli publicaţi în diferite ziare şi reviste învăţătoreşti, în cari se scrie despre înaintări şi numiri, despre activitatea şi nedreptăţirile învăţătorilor şi despre alte chestiuni generale. Sunt scrise limpede şi bine, arată o inimă caldă pentru tot ce-i priveşte pe învăţători. N'ar trebui să lipsească de pe masa nici unui învăţător.

Comunicat

Asociaţia Refugiaţilor şi Expulzaţilor din Ardealul vremelnic cedat, secţia judeţeană Târnava-Mică, Blaj, invită pe membrii săi din Blaj şi judeţ, cari doresc să ia în arendă terenuri expropiate dela Evrei, pe anul agricol 1941/1942, să se prezinte la Comisia judeţeană (Camera de Agricultură) pentru încheierea contractelor de arendare până la data de 20 Septemvrie 1941.

Reducerea care se acordă la arendare este de 20%.

Pot beneficia şi intectualii cari s'au îndeletnicit cu agricultura în teritoriul cedat.

Averile cari se dau în arendă se pot cunoaşte dela notariatele locale sau direct la Camera de Agricultură din Blaj, unde se pot încheia contractele deja de pe acum.

Prezidiul

In toată vremea

Cărţile cele mai potrivite pentru cetitorii din popor sunt »Cărţile bunului creştin". Sunt scrise pe înţelesul tuturor şi cuprind multă învăţătură mântuitoare pentru suflet. Aceia cari vreau să aibă o carte plăcută de cetit, să ceară dela Blaj „Cărţile Bunului Creştin« scrise de păr. *Iuliu Maior:*

		Preţul
No. 1.	Păcatul, cel mai mare rău din lume, ediţie II.	Lei 8
„ 2.	Pe calea desăvârşirii, ediţia II.	„ 6
„ 3.	Bolşevicii şi biserica, (s'a epuizat)	
„ 4.	Darul lui Dumnezeu	„ 8
„ 5.	Adevărata fericire	„ 6
„ 6.	Taina spovedaniei	„ 12
„ 7.	Tâlcuirea apostolilor din toate duminecile de peste an, în trei volume	„ 50
„ 8.	Legea strămoşească	„ 15
„ 9.	Tâlcuirea evangheliilor din toate sărbătorile de peste an	„ 25
„ 10.	Tâlcuirea apostolilor din toate sărbătorilor de peste an	„ 20
„ 11.	Taina tainelor, sfânta cuminecătură	„ 8
„ 12.	Sfânta liturghie, jertfa Legii Noui	„ 12
„ 13.	Durerea, sora noastră nedesmărginită	„ 12
„ 14.	Tâlcul evangheliilor din toate duminecile de peste an	„ 34
„ 15.	Cărticica mirilor	„ 6
„ 16.	Cărticica soţilor de căsătorie	„ 6
„ 17.	Cele şapte cuvinte de pe cruce ale lui Isus	„ 6
„ 18.	Cum să ne creştem copiii	„ 8
„ 19.	54 Predici scurte pentru popor, întocmite după texte din apostolii duminecilor	„ 40
„ 20.	57 Predici scurte pentru popor, întocmite după texte din evangheliile duminecilor de peste an	„ 40

In editura „Sfânta Unire" Blaj a apărut:

Din viaţa vechilor creştini „ 2[illegible]

Toate aceste broşuri sunt scrise de pă. Iuliu Maior, directorul acestei gazete, şi se pot cere dela »Libraria Seminarului« Blaj ori dela oricare altă librărie din ţară.

Ele sunt scrise pe înţelesul tuturor şi sunt foarte potrivite şi pentru premii şi cadouri.

Se dă în arândă ori în parte

pentru cel puţin 3—5 ani, o moşie care constă din: *un jugăr şi jumătate vie de clasa întâia, 10 jugăre pământ arător, 2 jugăre păşune, 2 jugăre pădure, o casă cu două încăperi, grajd, şură, fântână şi grădină,*

într'un sat de pe Târnave, *pe drum de fără, cu comunicaţie de autobuz.*

Doritorii de a arenda această moşioară, să se adreseze la Redacţia acestei gazete.

Contabil-cooperator nemobilizabil

tânăr, destoinic, român-creştin, bun bilanţier (încheiat 17 bilanţe, practică 2 ani în Cooperaţie (regional)

Caută post, angajare imediată, orice Instituţie, Cooperaţie sau Bancă. Prefer regional. Oferte adresaţi:

B. p „Deşteptarea" Şeica-Mare, judeţul Târnava-Mare, pentru N. P.

101 (1—1)